

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΝΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

Τό νέο Πρόγραμμα Σπουδών σέ άντορθόδοξη προοπτική.

Ή πιλοτική έφαρμογή τοῦ νέου Προγράμματος Σπουδών για τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν κατά τό σχολικό έτος 2011-2012 δημιουργεῖ δικαιολογημένα άντιδράσεις. Τό νέο μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν δέν έχει πιά Όρθόδοξο Χριστιανικό χαρακτήρα, δέν βοηθεῖ τούς μαθητάς νά γνωρίσουν τήν Χριστιανική τους Πίστι, δέν οίκοδομεῖ τήν θρησκευτική, τήν έθνική καί τήν πολιτισμική ταυτότητα τῶν έλληνοπαίδων.

Θεολόγοι καί άλλοι έπιστήμονες, πού έκπροσωποῦν θεολογικούς καί εκπαιδευτικούς φορεῖς, άγωνιοῦν καί διαμαρτύρονται έπί δεκαετίες τόσο για τήν ένδεχόμενη κατάργησι τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν στήν δημόσια εκπαίδευσι όσο καί για τήν μετατροπή του σέ θρησκευσιολογικό. Ύπάρχουν θαυμάσιες καί έμπεριστατωμένες άναλύσεις. Για τό ίδιο θέμα καί ή Ίερά Κοινότης τοῦ Άγίου Όρους, εκφράζουσα τήν διαχρονική αύτοσυνειδησία τοῦ έλληνορθόδοξου Γένους μας, διαμαρτυρήθηκε μέ έπιστολή της (28/12/2010 - 10/1/2011) πρὸς τήν τότε Ύπουργό Παιδείας καί έτόνισε ὅτι τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν δέν πρέπει νά άποκτήσι χαρακτήρα διαθρησκευσιικό, αλλά νά έχη χαρακτήρα Όρθόδοξο.

Τά παιδαγωγικά καί θεολογικά
χαρακτηριστικά του.

Προσφάτως (μέ ήμερομηνία 4 Ίουλίου 2012) τό «Ύπόμνημα» τοῦ κ. Ήρακλή Ρεράκη, Καθηγητοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς – Χριστιανικῆς Παιδαγωγικῆς στήν Θεολογική Σχολή τοῦ Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης πρὸς τήν Ίερά Σύνοδο τῆς Έκκλησίας τῆς Έλλάδος, μάς πληροφορεῖ μέ έπιστημονικῶς τεκμηριωμένα θεολογικά καί παιδαγωγικά έπιχειρήματα ὅτι:

α) Ή διδασκαλία τοῦ νέου μαθήματος Θρησκευτικῶν προϋποθέτει τήν παραδοχή ὅτι ή Έλλάδα είναι ήδη μία πολυπολιτισμική χώρα. Ή παρουσία ώστόσο οίκονομικῶν μεταναστῶν δέν έχει δημιουργήσει ιδιαίτερες πολιτισμικές όντότητες καί έπομένως τέτοια προϋπόθεσις δέν ύφίσταται στόν ελληνικό χώρο.

β) Τό γνωσιακό (πολυθρησκευτικό) περιεχόμενο του νέου μαθήματος των Θρησκευτικών καθιστά την διδασκαλία του μαθήματος απολύτως αντιπαιδαγωγική. Είναι παιδαγωγικώς ανεπίτρεπτη ή στόχευσις του νέου Προγράμματος Σπουδών, που προβλέπει να βομβαρδίζονται τα παιδιά της σχολικής ηλικίας με γνωστικό υλικό, το οποίο δεν μπορούν να αφομοιώσουν ούτε πολλὰ μάλλον να αξιοποιήσουν δημιουργικά. Αντιθέτως, ή διδασκαλία περί της Ὁρθόδοξου Πίστεως, περί της λατρευτικῆς καί μυστηριακῆς ζωῆς, περί της ἐμπειρίας τῶν Ἁγίων μας, περί της μοναδικότητος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας, ἀφορᾷ σέ θέματα, γιά τὰ ὁποῖα οἱ μαθηταί αὐτῆς τῆς ηλικίας ἔχουν τόσο τίς ἐμπειρικέες ὅσο καί τίς γνωστικές προϋποθέσεις νά ἀκούσουν, νά συζητήσουν, νά προβληματισθοῦν καί συνεπῶς νά ἀναπτύξουν κριτικό ἐνδιαφέρον γιά ὅλες τίς ἄλλες θρησκείες.

γ) Σύμφωνα μέ τό νέο Πρόγραμμα Σπουδῶν οἱ μικροί μαθηταί διδάσκονται νά εἶναι χειραφετημένοι ἀπό «ὅ,τι ὀνομάζεται "πρόσδεση στό παρελθόν"», δηλαδή τήν πίστι τῶν γονέων τους, οἱ δέ διδάσκοντες τὰ Θρησκευτικά προτρέπονται νά «ἀποστασιοποιοῦνται, κατά τό δυνατόν, ἀπό τή θρησκεία στήν ὁποία ἐνδεχομένως ἀνήκουν εἴτε πατροπαράδοτα εἴτε ἀπό ἐπιλογή».

δ) Ἡ προσφερόμενη θρησκευτική ἀγωγή δέν ἔχει ἀναφορά στόν Χριστό ὡς Θεό, Σωτήρα καί Λυτρωτή, ὅπως τόν γνωρίζουμε ἀπό τήν Ὁρθόδοξο Πίστι μας, ἀλλά κατά τρόπο πανθρησκευτικό «καλεῖται νά ἐστιάσει τό ἐνδιαφέρον τοῦ μαθητῆ στήν ἀνθρώπινη διάσταση τῶν θρησκειῶν ... ὡς διαχρονική πηγὴ ἔμπνευσης γιά τόν πολιτισμό καί ἀντλησης προσωπικοῦ ἀλλά καί συλλογικοῦ ὑπαρξιακοῦ νοήματος».

Στόν ἀντίποδα τῆς Ὁρθόδοξου ἀγωγῆς.

Εἶναι προφανές ὅτι οἱ ἀρχιτέκτονες τοῦ νέου Προγράμματος Σπουδῶν ἔχουν κατά νοῦν νά ἀποδομήσουν ὅ,τι δέν πρόλαβαν νά γκρεμίσουν οἱ Βαυαροί τῆς Ἀντιβασιλείας τοῦ Ὁθωνος.

Ὁ ἄκρατος ἐκδυτικισμός τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, παρότι ἀπέκοψε τήν γενικώτερη Παιδεία ἀπό τίς φυσικές της ρίζες που ξεκινούσαν ἀπό τήν ἀρχαία Ἑλλάδα καί δημιουργικά πέρασαν στήν χριστιανική Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία καί κατόπιν στήν παιδεία τῶν διδασκάλων τοῦ Γένους καί τῶν κρυφῶν σχολειῶν, δέν εἶχε ὀριστικά ἀκυρώσει τόν Ὁρθόδοξο χαρακτήρα τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν. Ἡ θρησκευτικὴ παιδεία, ἂν καί δέν στοιχοῦσε

ἀκριβῶς στίς προσδοκίες καί στά ὀράματα τῶν πατέρων τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, τοῦ ἀγίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ, τοῦ Καποδίστρια, τοῦ Μακρυγιάννη, τῶν ἁγίων Νεομαρτύρων, ἐν τούτοις διατηροῦσε τὸν χαρακτήρα τῆς διδασκαλίας τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως. Ἀκόμη καί ὁ πολὺς Ἀδαμάντιος Κοραῆς, ὁ ὁποῖος δὲν συμπαθοῦσε τὴν παιδεία πού πήγαζε ἀπὸ τὴν βυζαντινὴ μας παράδοσι καί διατηρήθηκε στοὺς κύκλους τῶν Κολλυβάδων, δὲν δίσταζε νὰ ὑποστηρίξη τὸν κατηχητικὸ χαρακτήρα τῆς δημοσίας παιδείας στὸ ἀναγεννώμενο ἑλληνικὸ κράτος. Στίς «Σημειώσεις εἰς τὸ προσωρινὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1822 ἔτους» (τὸ Σύνταγμα τῆς Α' ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνοσυνελεύσεως), σχολιάζοντας τὸ ἄρθρο πού ἀφορᾷ στὴν δημόσια παιδεία, ὀρίζει τὴν μορφή τῆς θρησκευτικῆς παιδείας ὡς «κατήχησιν» καί κάνει τίς ἐξῆς σημαντικὲς καί γιὰ τὴν σημερινὴ πραγματικότητα παρατηρήσεις: «Τὸ αἴτιον, διὰ τί ὀνομάζω τελευταίαν τὴν Κατήχησιν, εἶναι ὅτι, ἐπειδὴ ὑποθέτω ἀνοικτὰ τὰ κοινὰ σχολεῖα ὅχι μόνον εἰς ὅλας τὰς αἱρέσεις τῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ καί εἰς τοὺς Ἰουδαίους καί εἰς τοὺς Τούρκους, καλὸν εἶναι νὰ παραδίδεται ἡ κατήχησις δύο ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μόνας, εἰς μὲν τῶν Ἀνατολικῶν τὰ τέκνα, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἑτεροδόξων ὁποῖωνδήποτε, παρεκτός ἂν κάνεις ἀπὸ τοὺς γονεῖς τούτων αὐτόκλητος ζητήσῃ δις καί τρίς, ὡς χάριν, τὴν εἴσοδον τοῦ τέκνου του εἰς τῆς κατηχήσεως τὴν παράδοσιν» (ἔκδ. ἐν Ἀθήναις, 1933, ὑπὸ Θεμ. Π. Βορίδου).

Γιὰ τὸ περιεχόμενον τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς ἀγωγῆς ἔχει γίνῃ πολλὴ συζήτησις ἀπὸ ἀξιολόγους θεολόγους. Κατὰ καιροὺς, μὲ ἀνακοινώσεις σὲ συνέδρια καί μὲ ἄρθρα, ἔχουν γίνῃ προτάσεις γιὰ τὴν ὑπέρβασι τῶν δυτικῶν θεολογικῶν ἐπιδράσεων στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα καί στὸ περιεχόμενον τοῦ μαθήματος. Στόχος τῶν προτάσεων ἦταν ὁ προσανατολισμὸς τοῦ μαθήματος πρὸς τὴν κατεύθυνσι τῆς καλλιέργειας τοῦ Ὁρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος. Ὁ καθηγητὴς Νίκος Μαρτσούκας π.χ. ἔγραφε μεταξὺ ἄλλων: «Καταλαβαίνει κανεὶς εὐκόλα πὼς δὲν εἶναι δυνατό νὰ εὐοδωθοῦν οἱ σκοποὶ τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος, πού στὴν προκειμένη περίπτωσι γιὰ μᾶς εἶναι ἡ καλλιέργεια τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος, ἂν δὲν ὑπάρχουν τὰ πολιτιστικὰ ἀγαθὰ τῆς βυζαντινῆς μας παραδόσεως καί δάσκαλοι πού θὰ ἐμπνεύσουν τὸ μεράκι γι' αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ. Προϋποτίθεται βέβαια ἡ ὑπαρξὴ τοῦ ζωντανοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος πού ἐκφράζεται στά πλαίσια τῆς λατρείας». Καί σχεδὸν συμπερασματικὰ, σάν μία προτροπὴ ἐξόδου τῆς θεολογίας καί τῆς θρησκευτικῆς παιδείας ἀπὸ τὴν «βαβυλώνεια

αίχμαλωσία» τους στά δυτικά πρότυπα, συμπληρώνει: «Τό άναλυτικό πρόγραμμα τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος πρέπει νά άναθεωρηθεῖ άπό τά βάθρα του καί νά δοθεῖ μέ τρόπο πιό συγκεκριμένο ή ιστορική ζωή τῆς Ὁρθοδοξίας» (περιοδ. ΣΥΝΑΞΗ, τεῦχ. 1 [1982], σελ. 36 καί 40).

Νέος βαρλααμιτισμός.

Μέ τό νέο Πρόγραμμα Σπουδῶν, εἰς πείσμα τῆς άνάγκης γιά μία Ὁρθόδοξο διδαχή μέ τά «άγαθά τῆς βυζαντινῆς μας παραδόσεως», ἐπιβάλλεται ἕνας σύγχρονος βαρλααμιτισμός πού εἰσχωρεῖ βάναυσα στά σπλάγχνα τοῦ Γένους. Ἡ οὐμανιστική παιδεία, μέ μορφή διαφορετική άπό ἐκείνη τοῦ παλαιοῦ βαρλααμιτισμοῦ, μέ τά χαρακτηριστικά τοῦ πανθησκειακοῦ συγκρητισμοῦ, εἰσβάλλει στά σχολεῖα γιά νά άκυρώση τήν Παιδεία τοῦ Γένους. Ἐπιχειρεῖται νά άποκοποῦν τά παιδιά άπό τίς ζωογόνες ρίζες τῆς πατροπαραδότου Ὁρθοδόξου Πίστεως, πού καθιστᾶ τοὺς άνθρώπους Σῶμα Χριστοῦ, Ἐκκλησία Χριστοῦ, «κοινωνούς θείας φύσεως» (Πρβλ. Β' Πέτρ. 1, 4), καί νά άφομοιωθοῦν στήν χοάνη μιᾶς οὐμανιστικῆς θρησκευτικότητος, πού δέν ἐλευθερώνει τόν άνθρωπο άπό τήν άμαρτία καί τόν θάνατο, δέν τόν άδηγεῖ στόν άγιασμό καί τήν θέωσι, άλλά, τούναντίον, τόν προετοιμάζει γιά νά άποδεχθῆ τήν δαιμονική Πανθησκεία.

Αὐτός ὁ ἰδιότυπος νεοβαρλααμιτισμός ἐπιβάλλεται άπό μία μερίδα θεολόγων, οἱ ὁποῖοι δείχνουν πῶς ἐχθρεύονται τήν ἡσυχαστική θεολογία τοῦ άγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τήν μαρτυρική Ὁρθοδοξία τῶν Νεομαρτύρων, τήν άσκητική παιδεία τῶν Κολλυβάδων, τήν άπλοϊκή πίστι τῶν άγωνιστῶν τῆς Παλιγγενεσίας τοῦ 1821. Οἱ θεολόγοι αὐτοί δέν κατανοοῦν ὅτι άντιστρατεύονται τόν λόγο τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων, ὁ ὁποῖος δέν άναγνωρίζει ἄλλες ὁδοὺς σωτηρίας πλην τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενί ή σωτηρία· οὐδέ γάρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπό τόν οὐρανόν τό δεδομένον ἐν άνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. 4, 12). Δέν κατανοοῦν ἐπομένως ὅτι, στεροῦντες άπό τά Ὁρθόδοξα Ἑλληνόπουλα τήν άναγκαία γί' αὐτά Ὁρθόδοξη ἐκκλησιαστική παιδεία καί ἐπιβάλλοντες τήν δημόσια πολυθησκειακή θρησκευτική ἐκπαίδευσι, φανερώνουν τήν κρίσι θεολογίας καί πιό πολύ τήν κρίσι πίστεως, στήν ὁποία βρίσκονται, γιά νά θυμηθοῦμε τόν σχετικό λόγο τοῦ π. Γεωργίου Φλωρόφσκυ. Διερωτᾶται κανεῖς, ἐάν μπορεῖ οἱ θεολόγοι αὐτοί νά θεωροῦνται μέλη

τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅταν ἐν τοῖς πράγμασι ὑπονομεύουν τὸ διδακτικὸ τῆς ἔργο στίς εὐαίσθητες ἀκόμη ψυχές τῶν μαθητῶν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι δὲν μποροῦν νὰ εἶναι ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς Ἐκκλησίας, δὲν μποροῦν νὰ εἶναι μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ ὑποσκάπτουν.

Ἀπο-Χριστοποίησης τῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς.

Οἱ ἐμπνευσταὶ τοῦ νέου Προγράμματος Σπουδῶν φαίνεται νὰ πιστεύουν ὅτι ὁ λαὸς μας δὲν χρειάζεται τὸν Χριστὸ στήν Παιδεία, ἀλλὰ ὅτι ἔφθασε ἡ ὥρα νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Χριστὸ νὰ «ἀπέλθῃ τῶν ὀρίων αὐτῶν». Ὅμως, πρὶν ἀπὸ ἐμᾶς, ἄλλοι λαοί, τῶν ὁποίων τίς ἀρχές διδασκαλίας τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος πασχίζουμε νὰ ἀντιγράψουμε, εἶχαν διώξῃ τὸν Χριστὸ ἀπὸ τὴν παιδεία τους καὶ ἔζησαν τίς συνέπειες τῆς ἀπομακρύνσεώς Του. «Τὸ σχολεῖον τῆς Εὐρώπης ἔχει ἀποχωρισθῆ ἀπὸ τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν. Εἰς αὐτὸ ἔγκειται ἡ μεταστροφή της εἰς δηλητηριάστριαν, εἰς αὐτὸ καὶ ὁ θάνατος τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀνθρωπότητος», εἶπε μὲ κάθε εἰλικρίνεια ὁ βαθύς γνώστης τῆς εὐρωπαϊκῆς κουλτούρας, ἅγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς, ὁ ὁποῖος ἔζησε στὸ ἴδιο του τὸ σῶμα τὴν βαρβαρότητα τῆς ἀποχριστιανοποιημένης Εὐρώπης, ὅταν ἦταν αἰχμάλωτος τῶν Ναζὶ στὰ στρατόπεδα τοῦ Νταχάου.

Ὁ σύγχρονος νεοελληνικὸς οὐμανισμὸς ἐπιβάλλει στοὺς Νεοέλληνες νὰ διώξουν ἀπὸ τὴν δημόσια θρησκευτικὴ Ἐκπαίδευσιν τὸν Χριστὸ τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως καὶ νὰ δεχθοῦν τὴν νεοεποχίτικη πολυθρησκιακὴ θρησκευτικὴ παιδεία, τὴν παιδεία τῆς Πανθρησκείας. Ἐλπίζουμε ὅτι ὁ λαὸς μας δὲν θὰ ὑποκύψῃ στίς ἐπιλογές μιᾶς μειοψηφίας θεολόγων καὶ διαμορφωτῶν τῆς δημόσιας παιδείας, ἀλλὰ θαρραλέα θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους παράγοντες τῆς Πολιτείας νὰ ἐπανεξετάσουν τὸ θέμα, νὰ τὸ θέσουν σὲ ἓνα οὐσιαστικὸ δημοψήφισμα, ἀφοῦ ἀκουσθοῦν καὶ οἱ Ὁρθόδοξοι καὶ οἱ πανθρησκιακὲς προτάσεις, γιὰ νὰ ἐπιλέξῃ μόνος του ἂν ἀκόμη θέλῃ τὸν Χριστὸ στήν Παιδεία ἢ ἂν ἐπιθυμῇ τὴν ἀπο-Χριστοποίησίν της.

Ἀνατροπὴ, χωρὶς νὰ ἐρωτηθῆ ὁ πιστὸς λαός.

Πιστεύουμε ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαός, παρὰ τίς ἀμαρτίες του ποὺ τὸν ὠδήγησαν στήν παρούσα πολὺπλευρὴ κρίσι, στὸ βάθος τῆς ψυχῆς του εἶναι πιστὸς στήν Ὁρθοδοξία καὶ τὴν Ἐκκλησία του. Αὐτὸ τὸ δείχνει, ὡσάκις οἱ περιστάσεις τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ ἐκφράζῃ ἀνεπηρέαστος τὴν πίστιν του στὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία. Τὴν

Όρθόδοξη Χριστιανική παιδεία προτιμοῦν ὄχι μόνο τὸ τρία τοῖς ἑκατὸν τῶν Νεοελλήνων ποῦ ἐκκλησιάζονται τίς Κυριακές ἀλλὰ καὶ ἡ συντριπτικὴ τους πλειοψηφία ποῦ αἰσθάνονται καὶ δηλώνουν Χριστιανός Όρθόδοξος, ποῦ τιμοῦν τίς μεγάλες ἐορτές τῆς Ἐκκλησίας, ποῦ βαπτίζουν τὰ παιδιὰ τους, ποῦ ἀγαποῦν τίς χριστιανικές τους παραδόσεις, ποῦ κάποτε μετανοοῦν γιὰ τὰ λάθη τους, ποῦ παίρνουν τὸ ἐφόδιο τῆς αἰώνιου Ζωῆς, ποῦ ἀφήνουν τὴν τελευταία τους πνοή μὲ ἐλπίδα στὸν Χορηγὸ τῆς ζωῆς καὶ Νικητὴ τοῦ Θανάτου.

Αὐτὰ τὰ παρακάμπουν οἱ ἐπίδοχοι μεταρρυθμισταὶ τῆς θρησκευτικῆς παιδείας τοῦ Γένους. Θέλουν νὰ νοιώθουν ἐκσυγχρονισταὶ καὶ ὄχι «ἐπόμενοι τοῖς ἀγίοις πατράσι». Ἀλλοιῶς δὲν ἐξηγεῖται ἡ ἐμμονὴ τους σὲ δυτικότερες μεθόδους ποῦ ἀκολουθοῦν τίς ἀρχές τῆς θεωρίας τοῦ «θρησκευτικοῦ γραμματισμοῦ», μιᾶς θεωρίας ποῦ δὲν ἀνταποκρίνεται στοὺς στόχους τῆς Όρθόδοξου ἀγωγῆς, ποῦ δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν προοπτικὴ τῆς θεώσεως. Ἀλλοιῶς δὲν ἐξηγεῖται τὸ ὅτι, ἂν καὶ εἶναι Όρθόδοχοι θεολόγοι, δὲν ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγή γιὰ τὰ Όρθόδοξα παιδιὰ πρέπει νὰ βασίζεται στὴν πίστι καὶ στὴν ζῶσα ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας, στὸ κέντρο τῆς ὁποίας εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Κύριος Ἰησοῦς Χριστός.

Γιὰ μία ἀκόμη φορά τὸ ἴδιο δῖλημα ὀρθώνεται μπροστὰ μας. Οὐμανιστικὴ ἢ θεανθρωποκεντρικὴ παιδεία; Συσχηματισμὸς μὲ τὸν κόσμο ἐν ὀνόματι μιᾶς δῆθεν προσαρμογῆς στὰ νέα κοινωνικὰ δεδομένα ἢ προσήλωσις στὴν πάντοτε καινὴ καὶ οὐδέποτε ἐκκοσμικευόμενὴ παιδαγωγικὴ τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Παιδαγωγοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς κάνει δικὸ Του Σῶμα, Ἐκκλησία Του, αὐθεντικὴ εἰκόνα Του;

Ἡ διαχρονικὴ μαρτυρία τοῦ Ἁγίου Όρους.

Στὸ βιβλίο της «Τὸ Ἅγιον Όρος καὶ ἡ Παιδεία τοῦ Γένους μας» (1984), ἡ Ἱερά Κοινότης τοῦ Ἁγίου Όρους γράφει: «Δὲν μπορούμε ἀτιμωρητὶ οἱ ὀρθόδοχοι Ἕλληνες νὰ παιδιστῶμε, στηριζόμενοι σ' ὁποιαδήποτε δικαιολογία ἢ, περισσότερο, νὰ αὐθαδιάζουμε.

Ἄν αὐτοὶ ποῦ προηγήθηκαν ἡμῶν, καὶ ἔζησαν καὶ τάφηκαν σὲ τοῦτα τὰ χῶματα, αὐτοσχεδίαζαν κάνοντας τὸ κέφι τους, τότε θὰ μπορούσαμε καὶ μεῖς νὰ συνεχίσουμε αὐτοσχεδιάζοντας.

Ἄν ὅμως ἔζησαν διαφορετικά... τότε δέν μπορούμε ἀτιμωρητί νά αὐτοσχεδιάζουμε, νά κάνουμε πρόβες, νά παίζουμε ἐν οὐ παικτοῖς.

Ἄν δέν εἶχε θεολογήσει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ὅπως θεολόγησε, ἀνακεφαλαιώνοντας τήν πείρα καί τή ζωή τῆς Ὁρθοδοξίας, σβήνοντας τή δίψα τοῦ σημερινοῦ βασανισμένου νέου ἀνθρώπου. Ἄν δέν ἦσαν γενάρχεις τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ ἕνας ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός καί ἕνας Μακρυγιάννης. Ἄν δέν ὑπῆρχαν ὅλα αὐτά στό αἷμα μας, τότε θά μπορούσαμε νά κάνουμε ὅ,τι μᾶς κατέβη.

Τώρα δέν εἶναι ἔτσι. Τώρα βρισκόμαστε ἐν τόπῳ καί χρόνῳ ἀγίῳ. Δέν μπορεί νά εἴμαστε ἐπιπόλαιοι. Δέν ἀνήκομε στόν ἑαυτό μας. Ἀνήκομε σ' αὐτούς πού μᾶς γέννησαν καί σ' ὅλο τόν κόσμο. Εἴμαστε χρεωμένοι μέ πνευματική κληρονομιά» (σελ. 68-70).

Αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός ἵδρυε σχολεῖα γιά νά ὁδηγῆται δι' αὐτῶν ὁ λαός σέ θεογνωσία, ὄχι σέ στείρα ἐγκυκλοπαιδική γνῶσι. Ἡ γνωσιολογία, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τό φρόνημα καί διέπει τά κηρύγματα τοῦ ἔθναποστόλου ἀγίου Κοσμᾶ, δέν εἶναι ἡ γνωσιολογία τῶν ἐγκυκλοπαιδιστῶν, τῶν εὐρωπαίων καί ἐλλήνων διαφωτιστῶν τοῦ 18ου αἰῶνος, τῶν βαυαρῶν ἀρχιτεκτόνων τῆς νεωτέρας παιδείας τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους. Ἡ γνωσιολογία του εἶναι εὐθυγραμμισμένη μέ ἐκείνην τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων μέχρι τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Σέ αὐτήν τήν παιδεία προσανατόλιζε τό δοῦλον Γένος, ὅταν ἔλεγε: «Διατί ἀπό τό σχολεῖον μανθάνομεν τό κατά δύναμιν τί εἶναι Θεός, τί εἶναι Ἁγία Τριάς, τί εἶναι ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι, τί εἶναι δαίμονες, τί εἶναι Παράδεισος, τί εἶναι Κόλασις, τί εἶναι ἁμαρτία, τί εἶναι ἀρετή. Ἀπό τό σχολεῖον μανθάνομεν τί εἶναι ἁγία Κοινωνία, τί εἶναι Βάπτισμα, τί εἶναι τό ἅγιον Εὐχέλαιον, ὁ τίμιος Γάμος, τί εἶναι ψυχή, τί εἶναι κορμί, τά πάντα ἀπό τό σχολεῖον τά μανθάνομεν» (Ἰω. Μενοῦνου, Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ Διδαχές, ἐκδ. Τῆνος, σελ. 142).

Πιστεύουμε ὅτι οἱ ἐκτιμήσεις μας γιά τήν βούλησι τοῦ Ὁρθοδόξου ἐλληνικοῦ λαοῦ στό θέμα τῆς θρησκευτικῆς παιδείας εἶναι ὀρθές καί ὁ λαός μας, ἄν ἐρωτηθῆ, θά προτιμήσῃ νά μείνῃ πιστός στήν παρακαταθήκη τῶν πατέρων του καί δέν θά ἀποδεχθῆ ἕνα πανθησκευιακό μάθημα γιά τά παιδιά του. Θά προτιμήσῃ νά καταργηθῆ τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν παρά νά ἐκπέσῃ σέ μία ἀντίχριστη θρησκευτική ἀγωγή! Θά ἦταν προτιμότερο γι' αὐτόν νά καταργηθῆ τό μάθημα καί νά προσφέρῃ μία Ὁρθόδοξη παιδεία στά

παιδιά του έξω από τό δημόσιο σχολείο, παρά νά αποδεχθῆ μία δημόσια μῦσι στήν ἐπερχόμενη Πανθηρσκεία.

Ἐάν παρά ταῦτα ὁ λαός μας ἐνσυνείδητα προτιμήσῃ νά ἀπομακρύνῃ τόν Χριστό ἀπό τήν δημόσια παιδεία, θά εἶναι μοιραία ἐκεῖνος ὑπεύθυνος τῆς ἐπιλογῆς του. Ὁ Χριστός, ὅπως μαρτυρεῖται στό Ἱερό Εὐαγγέλιο, δέν ἐκβιάζει κανένα. Εἶναι Θεός τῆς ἐλευθερίας. «Κρούει τήν θύραν» καί περιμένει νά τόν δεχθοῦμε. Ἀλλά καί ἀπομακρύνεται, ὅταν ἐμεῖς δέν τόν δεχόμαστε. Μόνον ἄς γνωρίζουμε ὅτι τό τίμημα τῆς ἀπουσίας τοῦ Χριστοῦ ἀπό τήν ζωή μας θά εἶναι βαρῦ, θά εἶναι ὁ ὄλεθρος. Ὅπως λέγει ὁ προφητικός λόγος: «ὅτι ἰδοῦ οἱ μακρύνοντες ἑαυτούς ἀπό σοῦ ἀπολοῦνται» (Ψαλμ. 72, 27). Καί ὅπως γράφει ὁ ἅγιος Νικόλαος Ἀχρίδος: «Ὁ Χριστός ἀπεμακρύνθη ἀπό τήν Εὐρώπην, ὅπως κάποτε ἀπό τήν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὅταν οἱ Γαδαρηνοί τό ἐζήτησαν. Μόλις ὅμως Αὐτός ἔφυγεν, ἦλθε πόλεμος, ὀργή, τρόμος καί φρίκη, κατάρρευσις, καταστροφή».

Στήν ὁδὸ πρὸς τήν Πανθηρσκεία.

Συνοψίζοντες τά ἀνωτέρω διαμαρτυρόμεθα σέ ὅλους τοὺς τόνους καί πρὸς κάθε κατεύθυνσι γιά τό ὅτι μέ τό νέο Πρόγραμμα Σπουδῶν ἐξισώνονται ὁ Χριστός μέ τόν Μωάμεθ, τόν Βούδα, τόν Κομφούκιο, καί ἡ ἐν Χριστῷ ζωή μέ τήν θρησκευτικότητα τῶν ἄλλων θρησκείων, δηλαδή διδάσκειτῃ στά παιδιά ὅτι σωτηρία ὑπάρχει καί στίς ἄλλες θρησκείες. Ὅσοι τό πράττουν, κηρύσσουν «ἕτερον εὐαγγέλιον», εὐαγγέλιο πλάνης, μέ τό ὁποῖο δέν μποροῦμε νά συμφωνήσουμε. Ἐκφράζουμε τήν ἐλπίδα ὅτι οἱ πολιτικοί μας ἡγέται καί οἱ ἐκκλησιαστικοί μας ἄρχοντες δέν θά ἐπιτρέψουν νά ἐξισώνεται στίς ψυχές τῶν Ὁρθοδόξων μαθητῶν ἡ Ἀλήθεια μέ τό ψεῦδος, διότι τό φοβερό αὐτό πλήγμα τῆς δαιμονικῆς Νέας Ἐποχῆς στό σῶμα τοῦ εὐλογημένου Ὁρθοδόξου λαοῦ μας θά ἀποτελέσῃ ἀσυγχώρητο λάθος τῆς γενεᾶς μας, ἡ ὁποία καί θά πληρώσῃ τό βαρῦ τίμημα αὐτῆς τῆς ἀποστασίας.

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου

Ἀρχιμ. Γεώργιος

22 Ἰουλίου 2012